

ЧПГ „АК-АРКУС“ ЕООД
cognitio libertas perfectio

ecis

ETS AUTHORIZED
TOEFL IBT CENTER

Утвърждавам:.....

Петър Иванов – директор на
ЧПГ „АК-Аркус“ ЕООД

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА
ЗА IX КЛАС
ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА**

Настоящата учебна програма съответства напълно на изискванията на ЗПУО, на Наредба №5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователна подготовка и на Наредба №7 от 11 август 2016 г. за профилирана подготовка. В нея са интегрирани методически препоръки от Middle Years Programme (MYP) – междинната степен на Програмата на Международния Бакалауреат. Програмата е разработка на специалисти от ЧПГ „АК-Аркус“ ЕООД, гр. Велико Търново и е част от документацията, свързана с кандидатстването на гимназията за иновативно училище през 2018 г.

Адрес:

ул. Драгоман 16, гр. Велико Търново, 5000, България, Телефон: +35962619959, Факс: +35962619961
info@ac-arcus.com; www. ac-arcus.com

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА ЗА
IX КЛАС

ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Кратко представяне на учебната програма: Обучението по география и икономика в IX клас е насочено към придобиване на ключови компетентности чрез овладяване на знания, умения и отношения, свързани с природата на Земята, природноресурсния ѝ потенциал и устойчивото развитие на географското пространство, с политическата и социално-икономическата организация на обществото, регионите в света и страните в тях. Продължава формирането на географската култура на учениците от предходните курсове и дава стабилна база за по-нататъшното им обучение .

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ В КРАЯ НА КЛАСА:

Области на компетентности	Знания, умения и компетентности <i>В резултат на обучението си ученикът</i>
Планетата Земя Доказва с примери кълбовидната форма и движенията на Земята.	Прави изводи за влиянието на формата на Земята и движенията ѝ върху протичащите явления и процеси в природата и живота на човека. Обяснява влиянието на факторите за развитие на световното стопанство и териториалното му разположение; знае основните белези и механизми на пазарната икономика и показатели за икономическо развитие. Характеризира по алгоритъм структурата и териториалната организация на стопанството; коментира проблемите и съвременните тенденции в развитието им.
География на природата	Характеризира геосферите и природните комплекси. Оценява природноресурсния потенциал на Земята. Дефинира идеята за устойчиво развитие и обяснява глобални проблеми.
География на обществото	Обяснява промените в съвременната политическа карта, причините за тях и основните форми на политическа организация на обществото. Анализира населението на света по

2.8 Движения на океанската и морската вода. Вълни. Приливи и отливи. Движения на океанската и морската вода. Океански и морски течения 2.9. Води на сушата. Подземни води. Езера и блатата. Ледници 2.10. Реки 2.11. Литосфера. Състав на земната кора. Тектоника на плочите 2.12. Ендогенни релефообразуващи процеси 2.13 – 2.14. Екзогенни процеси 2.15. Педосфера. Биосфера 2.16. Природни компоненти и природни комплекси. Природни зони 2.17. – 2.18. Природноресурсен потенциал на Земята 2.19. Глобални проблеми на съвременността • <i>Устойчиво управление на географски процеси. Речна мрежа и крайбрежна среда</i> • <i>Глобална промяна на климата: причини, последици и решения</i> • <i>Въздействие и управление на природни бедствия</i> • <i>Въздействие и управление на тектонноактивни области</i> • <i>Устойчиво управление на природната среда</i> • <i>Прилагане на географски</i>	Разграничава видове въздушни маси. Обяснява климатообразуващата роля на радиационните, циркулационните и географските фактори. Разграничава видове вълни - ветрови, земетръсни (цунами) и приливни. Знае причините за образуването на приливите и отливите. Оценява значението на вълните, приливите и отливите за живота на човека. Характеризира ендогенните (вътрешни земни сили) релефообразуващи процеси – същност, тектонски движения (колебателни, натъвятелни, разломни), вулканизъм и земетръсна дейност. Прави изводи за териториалното разположение. Характеризира екзогенните (външни земни сили) релефообразуващи процеси – същност, форми, териториално разпространение. Характеризира почвата – същност, фактори на почвообразуването, образуване, състав и свойства. Знае какво е природногеографски комплекс (геосистема) и неговите особености. Познава същността на географската обвивка. Разграничава природно условие, природен ресурс и видовете природни ресурси (изчерпаеми, неизчерпаеми, възобновяеми и невъзобновяеми). Дефинира суровинно-енергийния и екологичния проблем. Обяснява причините за възникване и последиците от суровинно-енергийния и екологичния проблем. Обяснява особеностите на съответните геосфери и геосистеми	сила на привличане; центробежна сила; приливообразуваща сила тектонски езера водно количество; речен отток астеносфера; ефузивни и интрузивни скали; литосферни плочи; срединни океански вериги, океански падини, островни дъги хорст, грабен антиклинала, синклинала изветряне; ерозия; екзарация; абразия; карстов процес; еоличен процес зонален, азонален тундрови, подзолисти почви природни компоненти; пълен и непълен природен комплекс природноресурсен потенциал глобални проблеми; алтернативни източници на енергия
---	---	--

информационни системи (ГИС) за подобряване на разбирането на географията		
Тема 3. География на обществото 3.1. Политическа организация на обществото. Политическа карта на света 3.2. Брой, разпределение и движение на населението в света 3.3. Структура на населението в света 3.4. Селища и урбанизация 3.5. Световно стопанство 3.6. Първичен сектор. Земеделие - обща характеристика 3.7. Растениевъдство и животновъдство 3.8. Вторичен сектор 3.9. Енергетика 3.10. Металургия, машиностроене и химическа промишленост 3.11. Лека и хранително-вкусова промишленост 3.12. Третичен сектор. Транспорт 3.13. Външноикономически връзки. Търговия и туризъм 3.14. Световни и регионални организации • <i>Промяна на населението: естествено нарастване, структура и миграция</i> • <i>Устойчиво управление на</i>	Сравнява основни политически системи (демократична и тоталитарна). Обяснява основни характеристики на държавата и органите на властта. Анализира промените в броя и разпределението на населението. Характеризира движението на населението (естествено и механично движение). Обяснява съвременни демографски проблеми. Сравнява демографската ситуация. Характеризира избрани видове структури на населението (полова, възрастова, религиозна, езикова и структура на заетостта). Обяснява факторите за възникване и развитие на селищата. Познава същността и съвременната структура на световното стопанство. Обяснява влиянието на географското положение, природногеографските и социално-икономическите фактори за развитие на световното стопанство. Познава основните пазарни принципи и механизми. Познава същността и структурата на първичния сектор. Характеризира добивните отрасли. Характеризира растениевъдството (зърнени култури: пшеница, царевица, ориз, технически култури: влакнодайни, маслодайни, захародайни, тонизиращи култури, цитрусови култури; овощарство, зеленчукопроизводство, лозарство) по правило. Характеризира животновъдството по правило. Познава същността, значението и структурата на	президент; президентска република, парламентарна република, парламентарна монархия; високоразвити страни, развиващи се страни; природногеографско положение, политикогеографско положение, иконогоеографско положение; вътрешноконтинентална държава полово-възрастова пирамида субурбанизация, агломерация, метрополитен сектори и отрасли; научно-технически фактор, демографски фактор агротехнически мероприятия; екстензивно и интензивно земеделие, продоволствен проблем енергиен баланс, енергийна ефективност,

<i>градските системи и среди</i> • <i>Глобализация: търговия, взаимопомощ, обмен и помощи</i> • <i>Управление на ресурсите: управление на добива, производството, потреблението на природни ресурси и тяхната сисурност</i> • <i>Управление на туризма</i>	вторичния сектор. Разпознава отраслите на вторичния сектор по характерните им особености. Познава същността и отрасловата структура на отраслите от вторичния сектор. Познава същността, значението и структурата на третичния сектор. Познава същността и основните форми на външноикономическите връзки. Характеризира външната търговия и международния туризъм. Обяснява целите, дейността и структурата на ООН (ФАО, ЮНЕСКО, СТО) и на ЕС. Познава целите и дейността НАТО. Познава формите и динамиката на икономическата интеграция в ЕС.	алтернативни енергийни източници специализация и коопериране на производството, високотехнологични производства транспортна система; транспортна инфраструктура туристически ресурси; търговски баланс, внос и износ, видове туризъм Европейски парламент, Европейска комисия, Съвет на Европейския съюз, Европейски съд, Съвет на Европа
Тема 4. География на континентите и страните 4.1. Регионална география. Европейски регион 4.2. Региони - Азия, Северна и Южна Америка, Африка и Австралия и Океания • <i>Икономически и социални цели на правителството</i> • <i>Бедност, неравенство и решения</i> • <i>Конфликти и етнични проблеми в икономиката</i> • <i>По-слабо развити (LEDС).</i>	Назовава регионите в света по географски признак (Европа, Азия, Северна и Южна Америка, Африка, Австралия и Океания). Характеризира Европейския регион по правило: географско положение, природна среда, население, стопанство, специфични проблеми. Характеризира регионите по правило: географско положение, природна среда, население, стопанство, специфични проблеми. Характеризира избрани страни в регионите: Азия (Япония, Китай, Индия), Северна и Южна Америка (САЩ, Бразилия), Африка (Република Южна Африка), Австралия и Океания (Австралийски съюз) по правило.	Съвет на Европа АСЕАН, НАФТА

по-добре икономически
развити (MEDC) и
развиващи се страни

**ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА
ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА:**

За нови знания	50%	
За упражнения	24%	
За преговор	6%	
За обобщение	-	
Практически дейности	14%	
За контрол и оценка	6%	

**СЪОТНОШЕНИЕ ПРИ ФОРМИРАНЕ НА СРОЧНА И
ГОДИШНА ОЦЕНКА:**

Оценки от устни изпитвания	20%
Оценки от писмени изпитвания	20%
Оценки от контролни и класни работи	30%
Оценки от други участия (работа в час, изпълнение на дипломни работи, работи по проекти	30%

**ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЮЧОВИ
КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ
ВРЪЗКИ**

Практически дейности, които могат да се реализират в
класната стая:

- Компетентности в областта на български език
- Дигитална компетентност
- Умения за учене

- Математически компетентности и основни компетентности в природните науки и технологиите
- Социални и граждански компетентности
- Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт
- Анализ на данни и боравене със статистика

Установяване на междупредметни връзки:

- Български език и литература
- Чужди езици
- Математика
- Биология и здравно образование
- Човекът и природата, химия и опазване на околната среда
- Физика и астрономия
- Информационни технологии
- Философия
- История и цивилизации
- Физическо възпитание и спорт